

Nieuwsbrief

Augustus 2017

IVN VERENIGING VOOR NATUUR- EN MILEUEDUCATIE

AFDELING DE WAERDMAN – DE LANGSTRAAT

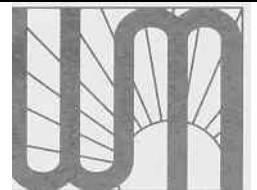
Secr. Breitnerstraat 1

5143 HN Waalwijk

Tel. 0416-335294

gjel.dehaan@ivndewaerdman.nl

www.ivn.nl/afdeling/ivn-de-waerdman

Voorwoord

Hier en daar komen de eerste tekenen van de herfst al in beeld. De bladeren zijn al aan het verkleuren. We komen hier en daar al paddenstoelen tegen. De altijd hier en daar vallende buien dragen hun steentje bij. De boomkikker laat zich in De Brand uitgebreid bekijken en fotograferen. Daar is binnenkort nog een bijzondere paddenstoel te vinden. De inktviszwam met zijn tentakels.

Kijk eens een keer op www.waarneming.nl voor de bijzondere soorten en de locaties waar ze gezien zijn. Ik hoop dat iedereen weer heeft kunnen genieten of dat binnenkort nog van plan is. Zoals de ervaren IVN-ers al weten hebben we, zoals van ouds, weer een mooi programma in het najaar. Cursus, lezingen, veldwerk, etc. Trek er nog even op uit. Wij starten alvast weer een mooi jaar met vele activiteiten.

Het bestuur

Voor onze leden, cursus "Water".

Onze vereniging IVN De Waerdman organiseert weer een najaar cursus. Doet u mee?

28 september Natuurlijk water en de ecologie van water.

26 oktober Stilstaand water en stromend water.

Op een zaterdagmorgen: Excursie "Vangen van waterdierpjes".

16 november Practicum en film.

14 december Waterdieren I en Waterdieren II.

Op de eerste drie avonden worden de lessen door Piet de Jongh verzorgd en op de vierde avond door Rob Verreijken. De avonden starten om 20.00 uur en duren tot ca. 22.00 uur. Tevens wordt op zaterdagmorgen de excursie geregeld. Info volgt later.

De locatie is vanouds bij de Bonte Hoeve, Hogevaart 85, 5161 PM Sprang-Capelle. Er is plaats voor 25 deelnemers.

De kosten zijn € 25.

Meer informatie en aanmelden bij Giel de Haan via haan84@zonnet.nl of telefoon 0416-335294.

Sebastiao Salgado met Genesis.

Genesis is het levenswerk van de wereldberoemde Braziliaanse natuurfotograaf. Voor zijn ode aan onze kwetsbare planeet reisde hij naar afgelegen oorden als de Galapagoseilanden, Madagaskar en Antarctica: plekken waar mensen en dieren nog altijd in evenwicht met elkaar en de natuur leven. Met deze foto's toont Salgado ons de schoonheid van de ongerepte natuur en laat hij ons beseffen dat wij onze planeet moeten beschermen. Er zijn meer dan 250 spectaculaire zwart-wit foto's te zien van al het leven op aarde.

Expositie van Sebastiao Salgado is te zien tot 17 september 2017.

Meer informatie via www.nederlandsfotomuseum.nl.

Adres: Nederlands Fotomuseum
Wilhelminakade 332
3072 AR Rotterdam

Jonge Knoflookpadden uitgezet in Huis ter Heide

De Moer – De laatste lichting jonge knoflookpadden is afgelopen week uitgezet in Huis ter Heide. Knoflookpadden worden in Noord-Brabant met uitsterven bedreigd en kwamen van oudsher voor in Huis ter Heide. Onderzoeksbureau Natuurbalans heeft daarom in samenspraak met Natuurmonumenten, Stichting Landschapsbelang Maasdonk en het Brabants Landschap de afgelopen drie jaar jonge padden uitgezet in diverse gebieden. Vanaf volgend jaar is de eerste lichting op Huis ter Heide geslachtsrijp en kunnen de padden hun aantallen op een natuurlijke manier verder herstellen.

De kans dat de knoflookpad in Noord-Brabant zou uitsterven, was zeer reëel. De populaties leefden te geïsoleerd van elkaar drie locaties, waardoor een natuurlijke uitwisseling niet mogelijk was en de populaties door inteelt verdwenen. De afgelopen decennia zijn er op diverse plaatsen duurzame leefgebieden ontwikkeld voor amfibieën waaronder de knoflookpad. Het huidige aantal knoflookpadden was echter te klein om op eigen kracht de nieuwe locaties te kunnen bevolken.

Herintroductieprogramma

Menselijk ingrijpen was dus nodig! Onderzoeksbureau Natuurbalans startte met een herintroductieprogramma en heeft in samenwerking met Natuurmonumenten naar geschikte locaties gezocht in Huis ter Heide om de padden uit te zetten. Tot eind jaren tachtig van de vorige eeuw werd de knoflookpad hier nog gezien. Drie jaar geleden zijn ze gestart met het uitzetten van jonge knoflookpadden. Afgelopen week is de laatste lichting uitgezet. Vanaf volgend jaar zijn de eerste padden geslachtsrijp en kunnen ze zelf hun populatie op een natuurlijke manier gaan uitbreiden.

De knoflookpad

De knoflookpad is een plompe pad met uitpuilende ogen en verticale pupillen. Hij dankt zijn naam aan de geur die hij afscheidt als hij zich bedreigd voelt: die geur ruikt dan licht naar knoflook. Een knoflookpad heeft rode of oranje vlekjes op zijn flanken en een opvallend grote graafknobbel op zijn achterpoot. Ze kunnen zichzelf dan ook heel vakkundig ingraven om beschutting of bescherming te zoeken.

Winterwandeltocht door het Slagenlandschap.

Beste leden en donateurs van IVN De Waerdman,
Wandelt u op 30 **december 2017** mee door het schitterende Slagenland bij Sprang-Capelle? IVN De Waerdman-De Langstraat organiseert samen met de gemeente Waalwijk en het Platform de Langstraat een winterwandeltocht door **het natuurgebied De Langstraat** van Staatsbosbeheer.
De wandeling begint om 10.30 u. en eindigt rond 14.30 u. Tussen 12.00 u. en 12.45 u. wordt er gepauzeerd met soep en roggebrood met spek op de Bonte Hoeve van de familie Verhoeven en IVN De Waerdman trakteert op een borreltje. In verband met de consumpties moet u zich wel aanmelden. Dat kan per e-mail gjel.dehaan@ivndewaerdman.nl of per telefoon bij Giel de Haan 0416-335294. Er zijn geen kosten aan verbonden.

De startlocatie is de parkeerplaats aan het Halve Zolenfietspad aan de Julianalaan te Sprang-Capelle. Het is belangrijk om goede schoenen aan te trekken.

P. de Jongh

Contributie.

Als u de contributie 2017 nog niet hebt betaald, dan kunt u die alsnog overmaken op rekeningnummer: NL49INGB0003607053 t.n.v. IVN afd. de Waerdman-de Langstraat te Waalwijk o.v.v. contributie 2017. Leden € 15, huisgenootleden € 2,50 en donateurs € 10.

Het Bestuur

Agenda			
2	september	09.30	Inventarisatie plantenwerkgroep vanaf kruispunt Elshoutseweg-Hooibroeken te Elshout in De Pax.
3	september	10.00	Wandeling vanaf Café De Roestelberg, Roestelbergseweg 2, Kaatsheuvel
28	september	20.00	Cursus "Water" met Natuurlijk water en de ecologie van water.
1	oktober	10.00	Wandeling vanaf Café Bos en Duin, Schoorstraat 50 te Udenhout.
5	oktober	20.00	Lezing door Rob de Vrind met Het beleg van Den Bosch. De Haven, Leefdaelhof 11 te Waalwijk.
7	oktober	09.30	Inventarisatie door plantenwerkgroep in De Kaag vanaf Kanaalweg (halfweg).
21	oktober	09.00	Veldwerkgroep.
26	oktober	20.00	Cursus "Water" met stilstaand water en stromend water.
30	oktober	20.00	Vergadering plantenwerkgroep bij Marian Noordermeer, Waspiksedijk 35 te Sprang-Capelle.
2	november	20.00	Lezing door Piet de Jongh over Waterbeheer. De Haven, Leefdaelhof 11 te Waalwijk.
4	november	13.30	Inventarisatie door plantenwerkgroep bij De Roeivijver te Drunen. Vanaf de parkeerplaats bij de roeivijver aan de Duinlaan te Drunen.
5	november	10.00	Wandeling Café Galgenwiël, Burg. Smeelelaan124 te Waalwijk.
16	november	20.00	Cursus "Water" met Practicum en film.
18	november	09.00	Veldwerkgroep.
-	december	-----	Geen bijeenkomst betreffende Inventarisatie door plantenwerkgroep.
3	december	10.00	Wandeling vanaf Café De Drie Linden, Giersbergen 8 te Drunen.
7	december	20.00	Lezing nog niet vastgelegd. E.e.a. wordt op later tijdstip bekend gemaakt. De Haven, Leefdaelhof 11 te Waalwijk.
14	december	20.00	Cursus "Water" met Waterdieren I en Waterdieren II.
16	december	09.00	Veldwerkgroep.
30	december	10.30	Winterwandeling vanaf de parkeerplaats aan het Halve Zolen fietspad aan de Julianalaan te Sprang-Capelle. Aanmelden, zie info in nieuwsbrief.
6	januari	13.30	Nieuwjaarsreceptie. Café-restaurant De Roestelberg, Roestelbergseweg 2, Kaatsheuvel.
Voor informatie over Plantenwerkgroep kunt u contact opnemen met Theo Boonmann tel. 0416-376378			
Voor informatie over Landschapsbeheer kunt u contact opnemen met Henk van Gelder tel. 0416-333247			
Voor informatie over Lezingen kunt u contact opnemen met Ad van Oosterhout tel. 013 - 5710944			

Het bestuur wil het gebruik van e-mail voor het toesturen van de nieuwsbrief en andere stukken promoten. Het bespaart kosten. Doe mee en stuur een mail aan het secretariaat.

mj.noordermeer@planet.nl

Groeten, Marian Noordermeer